

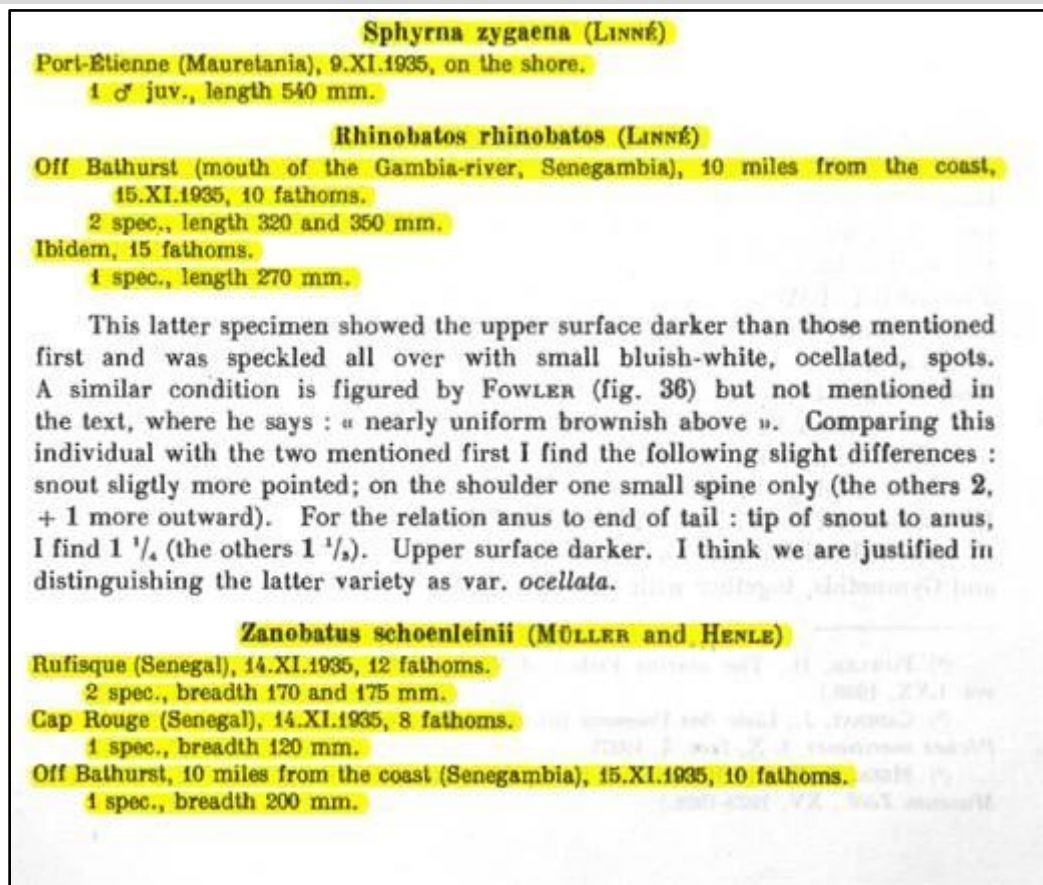
Handleiding

Welkom bij dit project over het redden en veilig stellen van historische data over mariene biodiversiteit!

In dit project zul je ons helpen om een historische dataset over vissen veilig te stellen voor de toekomst. Het gaat om vis-data uit 1941, verzameld tijdens één van de vele expedities van het Mercator trainingsschip.

Elk onderdeel van dit project is een digitale kopie van een pagina uit de wetenschappelijke publicatie over deze expeditie, en bevat informatie over de verzamelde soorten. Deze informatie kan gaan over de wetenschappelijke naam van de soort, alsook de grootte, de vindplaats en -datum van de soort, enz. All deze informatie zal er als volgt uitzien (maar dan zonder de gele inkleuring):

Voorbeeld-pagina digitale scan

En je zult een lege tabel krijgen, waarin je alle relevante informatie uit de scan overneemt. Voor elke nieuwe soort op een bepaalde vindplaats en datum zul je een nieuwe rij in de tabel

moeten creëren. Hieronder zie je hoe zo'n tabel - gebaseerd op de bovenstaande digitale scan - er uiteindelijk zal uitzien.

Voorbeeld van een verwerkte digitale scan tot een tabel

scientificName	scientificName Authorship	locality	eventDate	organism Quantity	size (side, number, units)	lifeStage	sex	remarks	depth (units)
Sphyrna zygaena	(Linné)	Port-Etienne (Mauretania)	9.XI.1935	1	length 540 mm	juv.	male	on the shore	na
Rhinobatos rhinobatos	(Linné)	Off Bathurst (mouth of the Gambia-river, Senegambia), 10 miles from the coast	15.XI.1935	2	length 320 mm length 350 mm	na	na	na	10 fathoms
Rhinobatos rhinobatos	(Linné)	Ibidem	na	1	length 270 mm	na	na	na	15 fathoms
Zanobatus schoenleinii	(Müller and Henle)	Rufisque (Senegal)	14.XI.1935	2	mm breadth 175	na	na	na	12 fathoms
Zanobatus schoenleinii	(Müller and Henle)	Cap Rouge (Senegal)	14.XI.1935	1	breadth 120 mm	na	na	na	8 fathoms
Zanobatus schoenleinii	(Müller and Henle)	Off Bathurst, 10 miles from the coast (Senegambia)	15.XI.1935	1	breadth 200 mm	na	na	na	10 fathoms

Het is enkel de informatie die specifiek over een soortswaarneming gaat - in geel aangeduid in de voorbeeldpagina hierboven - die je dient over te nemen in de tabel. De grote, lange stukken tekst zijn niet relevant voor deze taak, dus ze kunnen overgeslaan worden.

In de beschikbare tabel zullen de kolom-namen al klaarstaan, hoewel je altijd de mogelijkheid hebt om extra kolommen toe te voegen, als je zou zien dat belangrijke, relevante informatie niet in de standaard-kolommen kan opgenomen worden.

Hoe de tabel invullen?

Laat ons in meer detail kijken naar de kolom-namen van de tabel, zodat je begrijpt welke informatie relevant is voor elk veld, en hoe de velden moeten ingevuld worden:

wetenschappelijke naam (scientificName)

In geel hieronder aangeduid, is de wetenschappelijke naam (scientificName) van de soort. Deze bestaat uit twee woorden, in het Latijn, en zal in het vet aangeduid zijn bij het begin van elk stuk tekst, met relevante informatie over deze soort.

Localiteit - vindplaats (locality)

in dit veld capteren we de locatie of vindplaats van de soort. Dit kan een stadsnaam, land of de naam van een natuurgebied zijn.

Rhinobatos rhinobatos (LINNÉ)	
Off Bathurst (mouth of the Gambia-river, Senegambia), 10 miles from the coast,	
15.XI.1935, 10 fathoms.	
2 spec., length 320 and 350 mm.	
Ibidem, 15 fathoms.	
1 spec., length 270 mm.	

En zo neem je deze informatie over in de tabel:

scientificName	scientificName	locality	eventDate	organism number	size (side, number, units)	lifeStage	sex	remarks	depth (units)
Rhinobatos rhinobatos	(Linné)	Off Bathurst (mouth of the Gambia-river, Senegambia), 10 miles from the coast							

Datum van de waarneming (eventDate)

In dit veld - eventDate - documenteren we de datum waarop de soort op een bepaalde plaats werd waargenomen. Belangrijk hier is dat je de datum exact zo overneemt als hoe deze in de scan is gedocumenteerd (vb. 15.IX.1935). Pas in een later stadium - bij de finale kwaliteitscontrole - zal de schrijfwijze van de datum worden omgezet naar internationaal gebruikte standaarden.

Rhinobatos rhinobatos (LINNÉ)	
Off Bathurst (mouth of the Gambia-river, Senegambia), 10 miles from the coast,	
15.XI.1935, 10 fathoms.	
2 spec., length 320 and 350 mm.	
Ibidem, 15 fathoms.	
1 spec., length 270 mm.	

Dit is hoe de datum-informatie er zal uitzien in de tabel:

scientificName	scientificName	locality	eventDate	organism number	size (side, number, units)	lifeStage	sex	remarks	depth (units)
Rhinobatos rhinobatos	(Linné)	Off Bathurst (mouth of the Gambia-river, Senegambia), 10 miles from the coast	15.XI.1935						

Hoeveel organismen werden gevonden (organismQuantity)

In het veld 'organismQuantity' wordt gebruikt om te documenteren hoeveel exemplaren van een bepaalde soort werden waargenomen/gevonden op een bepaalde plaats en tijdstip. Voor het volgende voorbeeld zal de informatie over 2 rijen in de tabel opgenomen worden: één rij voor de eerste locatie (Bathurst) en een tweede rij voor de exemplaren op de tweede locatie (Ibidem). In dit voorbeeld werd enkel een datum gegeven voor de eerste locatie, maar niet voor de tweede locatie. In dergelijke gevallen laten we het datum-veld voor de tweede locatie leeg.

Rhinobatos rhinobatos (LINNÉ)	
Off Bathurst (mouth of the Gambia-river, Senegambia), 10 miles from the coast,	15.XI.1935, 10 fathoms.
2 spec., length 320 and 350 mm.	
Ibidem, 15 fathoms.	
1 spec., length 270 mm.	

Bovenstaande info wordt op volgende manier overgenomen in de tabel:

scientificName	scientificName Authorship	locality	eventDate	organism Quantity	size (side, number, units)	lifeStage	sex	remarks	depth (units)
Rhinobatos rhinobatos	(Linné)	Off Bathurst (mouth of the Gambia-river, Senegambia), 10 miles from the coast	15.XI.1935	2					
Rhinobatos rhinobatos	(Linné)	Ibidem	na	1					

Afmeting (size)

Het veld 'size' wordt gebruikt om de afmeting (grootte, breedte, diameter) van de gevonden exemplaren te documenteren. Wanneer er meer dan één exemplaar werd gevonden of gevangen, zullen er normaalgezien meerdere afmetingen worden opgelijst. De manier om deze verschillende afmetingen op te nemen in de tabel is de volgende: eerst de dimensie van de afmeting (vb 'length'), gevolgd door de waarde, gevolgd door de eenheid (vb 'mm' of 'cm'), en dan gevolgd door een "|", waarna de volgende afmeting kan ingegeven worden.

Rhinobatos rhinobatos (LINNÉ)	
Off Bathurst (mouth of the Gambia-river, Senegambia), 10 miles from the coast,	15.XI.1935, 10 fathoms.
2 spec., length 320 and 350 mm.	
Ibidem, 15 fathoms.	
1 spec., length 270 mm.	

Bovenstaande info wordt dan op volgende manier overgenomen in de tabel:

scientificName	scientificName Authorship	locality	eventDate	organism Quantity	size (side, number, units)	lifeStage	sex	remarks	depth (units)
Rhinobatos rhinobatos	(Linné)	Off Bathurst (mouth of the Gambia-river, Senegambia), 10 miles from the coast	15.XI.1935	2	length 320 mm length 350 mm				
Rhinobatos rhinobatos	(Linné)	Ibidem	na	1	length 270 mm				

levensstadium (lifeStage)

Het veld 'lifeStage' (levensstadium) wordt gebruikt om aan te duiden of de waargenomen soort een larve, juveniel of een volwassen exemplaar is. Deze informatie vind je meestal samen met de informatie over de hoeveelheid exemplaren en de afmeting, hoewel het dikwijls afgekort wordt. Ook hier neem je de informatie over exact zoals ze terug te vinden is op de digitale scan, ook als dit om een afkorting gaat.

Sphyrna zygaena (LINNÉ)
Port-Étienne (Mauretania), 9.XI.1935, on the shore.
1 ♂ **juv.**, length 540 mm.

Bovenstaande info wordt dan op volgende manier overgenomen in de tabel:

scientificName	scientificName Authorship	locality	eventDate	organism Quantity	Size (side, number, units)	LifeStage	Sex	Remarks	depth (units)
Sphyrna zygaena	(Linné)	Port-Etienne (Mauretania)	9.XI.1935	1	length 540 mm	juv.			

geslacht (sex)

In dit veld kun je het geslacht (sex) van de gevonden soorten documenteren. Dit is over het algemeen mannelijk (♂) of vrouwelijk (♀), voorgesteld door hun respectievelijke, universele symbolen. Deze info vind je doorgaans terug bij de afmeting en het levensstadium. In dit geval vragen we je wel om de geslachtsinformatie voluit te schrijven (in het Engels), en niet om het symbool te gebruiken.

- ♂ => male
- ♀ => female

Sphyrna zygaena (LINNÉ)
Port-Étienne (Mauretania), 9.XI.1935, on the shore.
1 ♂ **juv.**, length 540 mm.

Bovenstaande info wordt dan op volgende manier overgenomen in de tabel:

scientificName	scientificName Authorship	locality	eventDate	organism Quantity	Size (side, number, units)	LifeStage	Sex	Remarks	depth (units)
Sphyrna zygaena	(Linné)	Port-Etienne (Mauretania)	9.XI.1935	1	length 540 mm	juv.	male		

opmerkingen (remarks)

In het opmerkingen-veld (remarks) kan alle informatie terecht die je relevant acht, maar die niet in één van de andere velden past. Vul hier dus zeker alle info in die in jouw ogen belangrijk kan zijn, maar je niet kwijt kon in één van de andere velden. Zoals je ziet in onderstaand voorbeeld, hebben we hier de extra informatie “on the shore” als opmerking opgenomen, gezien dit extra informatie geeft over de exacte vindplaats van de soort.

Sphyrna zygaena (LINNÉ)
 Port-Etienne (Mauretania), 9.XI.1935, **on the shore.**
 1 ♂ juv., length 540 mm.

Bovenstaande info wordt dan op volgende manier overgenomen in de tabel:

scientificName	scientificName Authorship	locality	eventDate	organism Quantity	Size (side, number, units)	LifeStage	Sex	Remarks	depth (units)
Sphyrna zygaena	(Linné)	Port-Etienne (Mauretania)	9.XI.1935	1	length 540 mm	juv.	male	on the shore	

diepte (depth)

Dit veld wordt gebruikt om de diepte van het water te documenteren op een bepaalde vindplaats. Belangrijk is dat je deze informatie altijd exact overneemt zoals het er staat, zowel de diepte als de eenheid waarin de diepte wordt uitgedrukt, in dit geval ‘fathoms’.

Rhinobatos rhinobatos (LINNÉ)
 Off Bathurst (mouth of the Gambia-river, Senegambia), 10 miles from the coast,
 15.XI.1935, **10 fathoms.**
 2 spec., length 320 and 350 mm.
 Ibidem, 15 fathoms.
 1 spec., length 270 mm.

Bovenstaande info wordt dan op volgende manier overgenomen in de tabel:

scientificName	scientificName Authorship	locality	eventDate	organism Quantity	size (side, number, units)	lifeStage	sex	remarks	depth (units)
Rhinobatos rhinobatos	(Linné)	Off Bathurst (mouth of the Gambia-river, Senegambia), 10 miles from the coast	15.XI.1935	2	length 320 mm length 350 mm	na	na	na	10 fathoms

Nu je weet hoe elk veld in de tabel moet ingevuld worden, kun je aan de slag! Je kunt op elk moment terugkomen naar dit document met een uitgewerkt voorbeeld, als je zou twijfelen hoe (en áls) iets moet overgenomen worden.

Binnen het project zullen de scans en foto's geen ingekleurde tekst bevatten, dus je zult hier en daar wat spuurwerk moeten doen om de nodige informatie te vinden. Als leidraad kun je wel meenemen dat elk stuk met relevantie start met een soortnaam, en deze is over het algemeen in het vet weergegeven.

In een aantal gevallen zal de soortsinformatie beperkter zijn dan in het voorbeeld hierboven. Zo kan het zijn dat de afmetingen en/of het geslacht van de soort niet werden gedocumenteerd. In deze gevallen vul je gewoon de letters 'na' in de tabel in, zoals in het voorbeeld hieronder geïllustreerd.

scientificName	scientificName Authorship	locality	eventDate	organism Quantity	size (side, number, units)	lifeStage	sex	remarks	depth (units)
Rhinobatos rhinobatos	(Linné)	Off Bathurst (mouth of the Gambia-river, Senegambia), 10 miles from the coast	15.XI.1935	2	length 320 mm length 350 mm	na	na	na	10 fathoms